Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου περί δημιουργίας κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας (Αναδιατύπωση)»

COM(2006) 29 τελικό — 2006/0009 (CNS)

(2006/C 195/10)

Στις 7 Μαρτίου 2006, και σύμφωνα με το άρθρο 37 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 26 Απριλίου 2006, με βάση εισηγητική έκθεση της κας SÁNCHEZ MIGUEL.

Κατά την 427η σύνοδο ολομέλειάς της, της 17ης και 18ης Μαΐου 2006 (συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2006), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 144 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 1 αποχή.

1. **Συμπεράσματα και συστάσεις**

1.1 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την απόφαση που υιοθέτησε το Συμβούλιο σχετικά με τον κοινοτικό μηχανισμό πολιτικής προστασίας δεδομένου ότι, σε γενικές γραμμές, περιλαμβάνει τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στην γνωμοδότησή της για την Ανακοίνωση σχετικά με τη βελτίωση του εν λόγω μηχανισμού ([1]) που υιοθετήθηκε τον Νοέμβριο 2005.

1.2 Ακόμη, πρέπει να επισημανθεί ότι η διαδικασία αναδιατύπωσης, ως μέθοδος απλούστευσης της κοινοτικής νομοθεσίας, διευκολύνει τη γνώση και την καλύτερη εφαρμογή της εν λόγω νομικής πράξης από τις αρχές πολιτικής προστασίας των κρατών μελών, προκειμένου να καταστεί τούτη πιο λειτουργική σε περιπτώσεις καταστροφών, τόσο φυσικών όσο και ανθρωπογενών.

1.3 Η ενίσχυση της δράσης του μηχανισμού, μέσω της παραχώρησης μεγαλύτερων αρμοδιοτήτων και, κυρίως, περισσότερων και καλύτερων μέσων, θα διευκολύνει τις επεμβάσεις του τόσο εντός όσο και εκτός των κοινοτικών συνόρων. Είναι πολύ σημαντικό να γίνει αναφορά στον συντονισμό του εν λόγω μηχανισμού με τον αντίστοιχο του ΟΗΕ, και συγκεκριμένα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Συντονισμό των Ανθρωπιστικών Υποθέσεων (UN OCHA). Ωστόσο, θεωρούμε ότι θα χρειαστεί να συμπεριλάβει τον Ερυθρό Σταυρό και τις ΜΚΟ που δρουν σε πληγείσες περιοχές καθώς και να χρησιμεύει ως συντονιστής των εθελοντικών οργανώσεων που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε περιπτώσεις καταστροφών.

1.4 Μια επαρκής χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό έχει καίρια σημασία για την εύρυθμη λειτουργία της: αναγνώριση της ανάγκης για καλύτερη πληροφόρηση, διαθέσιμα μέσα μεταφοράς, κονδύλια για την κατάρτιση των εμπειρογνωμόνων κτλ. Δεδομένου ότι θεωρούμε ότι το σημείο αυτό έχει αποφασιστική σημασία, επαναλαμβάνουμε ότι κρίνουμε απαραίτητο και πιστεύουμε ότι η Επιτροπή οφείλει να διαθέσει τους πόρους αυτούς και να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους προκειμένου η πολιτική προστασία να φέρει σε πέρας το έργο της.

([1]) Γνωμοδότηση CESE 1491/2005 της 14 Δεκεμβρίου 2005, ΕΕ C 65 της 17.3.2006, σελ. 41

2. **Εισαγωγή**

2.1 Ο κοινοτικός μηχανισμός πολιτικής προστασίας δημιουργήθηκε το 1981 ([2]) και μαζί με το Πρόγραμμα δράσης για την πολιτική προστασία ([3]), για όλη αυτή την περίοδο διευκόλυνε την κινητοποίηση και τον συντονισμό της πολιτικής προστασίας τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Η πείρα που αποκτήθηκε από τον μηχανισμό κατά τα έτη αυτά καθιστά εμφανή την ανάγκη βελτίωσής του, κυρίως διότι τόσο το Συμβούλιο όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αξιολόγησαν την παρέμβασή του στις μεγάλες καταστροφές που σημειώθηκαν τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

2.2 Επιδιώκοντας να βελτιώσει τον μηχανισμό, η Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση ([4]) στην οποία πρότεινε σειρά βελτιώσεων που επικεντρώνονταν στα εξής:

— Καλύτερος συντονισμός του μηχανισμού με τα εθνικά συστήματα πολιτικής προστασίας, καθώς και με τους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τα Ηνωμένα Έθνη.

— Καλύτερη προετοιμασία των ομάδων (με ιδιαίτερη αναφορά στην ύπαρξη μονάδων άμεσης επέμβασης και στη δημιουργία μονάδων επιφυλακής σε κάθε κράτος μέλος), οι οποίες βρίσκονται σε ετοιμότητα δράσης τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

— Ανάλυση και εκτίμηση των αναγκών σε περίπτωση καταστροφής, μέσω συστήματος προειδοποίησης το οποίο θα χρησιμοποιεί τα μέσα του Κέντρου Παρακολούθησης και Πληροφοριών (CECIS).

— Ενίσχυση της εφοδιαστικής βάσης.

([2]) Απόφαση 2001/792/ΕΚ, Ευρατόμ

([3]) Απόφαση του Συμβουλίου, 1999/847/ΕΚ, της 9ης Δεκεμβρίου.

([4]) «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή Περιφερειών: Βελτίωση του Κοινοτικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας» COM(2005) 137 τελικό

2.3 Η ΕΟΚΕ κατάρτισε γνωμοδότηση ([5]) σχετικά με την ανωτέρω Ανακοίνωση. Έκρινε θετική τη βελτίωση παρόλο που θεωρούσε ότι ορισμένα μέτρα μπορούσαν να τροποποιηθούν με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία, κυρίως από τις τελευταίες παρεμβάσεις στις περιπτώσεις των καταστροφών στην Ασία. Διατηρώντας τη δομή της εν λόγω γνωμοδότησης και προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία του μηχανισμού, υποβάλαμε στην Επιτροπή τις ακόλουθες προτάσεις:

— Ενίσχυση του συστήματος CECIS μέσω ενός δικτύου δορυφόρων για την καλύτερη γνώση των καταστροφών και, συνεπώς, συλλογή των απαραίτητων δεδομένων για την καλύτερη παρέμβαση τόσο σε επίπεδο μέσων όσο και ατόμων.

— Κατά την κατάρτιση των ομάδων παρέμβασης, τονιζόταν η ανάγκη εκμάθησης ξένων γλωσσών. Ακόμη, υπογραμμιζόταν η ανάγκη ενός εμφανούς συστήματος ταυτοποίησης των ατόμων που αποστέλλονται σε τόπους καταστροφών εκ μέρους της ΕΕ.

— Απαίτηση ελάχιστων μέσων παρέμβασης, συντονισμένων από τον μηχανισμό και, στη συνέχεια, από τον ΟΗΕ. Για τον λόγο αυτό, θεωρούσαμε αναγκαία την απόκτηση κεντρικής τεχνικής μονάδας, η οποία να λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση και να διαθέτει επαρκή προϋπολογισμό που να επιτρέπει τη λειτουργία της υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

— Η χρήση ίδιων πόρων από τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας, τόσο για την επικοινωνία όσο και για τις μεταφορές.

3. **Παρατηρήσεις σχετικά με την πρόταση**

3.1 Η απόφαση του Συμβουλίου που αναδιατυπώνει σε ένα ενιαίο κείμενο την προηγούμενη Απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2001 και την προαναφερθείσα Ανακοίνωση, συνάδει με το πρόγραμμα απλούστευσης της νομοθεσίας που έχει ξεκινήσει η Επιτροπή. Η μέθοδος αναδιατύπωσης που χρησιμοποιείται καθιστά ευκολότερη την εφαρμογή της, τόσο από τον μηχανισμό όσο και από τις εθνικές αρχές πολιτικής προστασίας. Ακόμη, έχει βελτιωθεί ουσιαστικά το περιεχόμενό της, τόσο όσον αφορά τη λειτουργία του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας όσο και την παραχώρηση των μέσων που επιτρέπουν την επιχειρησιακή του ετοιμότητα.

3.2 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία διότι προϋποθέτει τη διασαφήνιση της λειτουργίας του κοινοτικού φορέα που πρέπει να συντονίζει την παρέμβαση σε περίπτωση καταστροφών εκτός της κοινοτικής επικράτειας, ιδίως με τη διεύρυνση του πεδίου παρέμβασής του, αφενός, σε περιπτώσεις ανθρωπογενών καταστροφών και τρομοκρατικών επιθέσεων και, αφετέρου, σε περιπτώσεις ακούσιας θαλάσσιας ρύπανσης.

3.3 Ακόμη πιο σημαντική θεωρούμε τη συμπερίληψη ορισμένων βελτιώσεων του μηχανισμού που ζητούσαμε στη γνωμοδότησή μας του 2005. Αξίζει να αναφερθεί η συμπερίληψη, στο άρθρο 2, της δυνατότητας χρήσης στρατιωτικών πόρων και ικανοτήτων, δεδομένου ότι, σε πολλές περιπτώσεις, είναι απαραίτητοι για μια άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση. Επίσης, συμπεριλήφθηκε ακόμα μία πρότασή μας όσον αφορά την οργάνωση των διευθετήσεων σχετικά με τη μεταφορά, την εφοδιαστική και την λοιπή υποστήριξη στο επίπεδο της Κοινότητας.

3.4 Επαναλαμβάνουμε τη συμφωνία μας σχετικά με τις μονάδες επέμβασης που πρέπει να χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο συντονισμού του μηχανισμού και να παραμείνουν σε συνεχή σύνδεση με το CECIS κατά τρόπο ώστε, με ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, να πραγματοποιείται η επέμβαση με τα κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών μεταφορικών μέσων.

3.5 Η πρόταση περιλαμβάνει μια τροποποίηση που δεν είχε προβλεφθεί στην Ανακοίνωση, η οποία αφορά τις επεμβάσεις εκτός κοινοτικής επικράτειας. Η τροποποίηση αναφέρει ότι το κράτος μέλος που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ έρχεται σε επαφή με την πληγείσα τρίτη χώρα, έτσι ώστε το CECIS να ανταποκριθεί στην ενημέρωση και η Επιτροπή να ορίσει ομάδα επιχειρησιακού συντονισμού που, με τη σειρά της, θα συντονιστεί με τον ΟΗΕ. Θεωρούμε σημαντικό να ενσωματωθεί στη δράση του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εκπροσώπηση της ΕΕ και, για το λόγο αυτό, η ΕΟΚΕ ζητεί την παρέμβαση του αρμόδιου για την εξωτερική πολιτική της ΕΕ. Ωστόσο, θεωρούμε ότι το προτεινόμενο τελικά σύστημα δεν θα είναι πλήρως επιχειρησιακό.

3.6 Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί το νέο άρθρο 10 το οποίο ορίζει τη συμπληρωματικότητα του κοινοτικού μηχανισμού με τους εθνικούς οργανισμούς πολιτικής προστασίας, οι οποίοι μπορούν να δέχονται στήριξη με μέσα μεταφοράς και με την κινητοποίηση των μονάδων και ομάδων επιτόπιας δράσης.

3.7 Τέλος, το άρθρο 13 ορίζει την Επιτροπή αρμόδια για την εκτέλεση όλων των μέτρων που προβλέπονται στην εν λόγω απόφαση, ιδίως την παροχή των πόρων για τις επεμβάσεις, για το σύστημα CECIS, για τις ομάδες εμπειρογνωμόνων, για την κατάρτισή τους και για κάθε άλλη συμπληρωματική στήριξη. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της διότι αναγνωρίζεται η ανάγκη επαρκών πόρων, αλλά θεωρεί ότι πρέπει να ορισθούν τα συγκεκριμένα ποσά, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη δράσης σε όλους και σε κάθε έναν από τους τομείς αρμοδιότητας.

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2006

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Anne-Marie SIGMUND

([5]) Βλ. υποσημείωση αριθ. 1.